

Komisja Europejska: zakaz reklamy aptek w Polsce jest niezgodny z prawem UE

data aktualizacji: 2020.07.14

W ostatnich dniach Komisja Europejska (KE) wystosowała do polskiego rządu opinię w sprawie ograniczeń dotyczących reklamy aptek. Skargę na naruszenie prawa UE do KE złożyła Konfederacja Lewiatan, która uważa, że przepisy zakazujące aptekom reklamowania się blokują potencjał polskich farmaceutów i są niezgodne z podstawowymi swobodami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Jeśli rząd nie usunie uchybienia, wówczas sprawa zostanie skierowana do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Całkowity zakaz reklamy działalności aptek obowiązuje w Polsce od 1 stycznia 2012 roku. Konfederacja Lewiatan od samego początku wskazywała na jego niezgodność z fundamentalnymi zasadami prowadzenia działalności gospodarczej oraz z podstawowymi swobodami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Ponieważ działania na gruncie krajowym nie przyniosły rezultatu, w listopadzie 2013 roku organizacja skierowała do Komisji Europejskiej skargę indywidualną na zakaz reklamy aptek.

W pierwszym etapie procedury o naruszenie prawa UE Komisja Europejska wystosowała do rządu polskiego wezwanie do usunięcia uchybienia w sprawie ograniczeń dotyczących reklamy w sektorze usług. Rząd przesłał odpowiedź do Komisji i nie zastosował się do tego wezwania. Teraz KE wystosowała do rządu uzasadnioną opinię w tej sprawie. Jeśli rząd ponownie nie usunie uchybienia, wówczas sprawa zostanie skierowana do TSUE.

- Rozwój usług zdrowotnych to naturalny kierunek dla europejskiego rynku aptecznego i standard w Europie Zachodniej, w której pacjent może wybierać z katalogu kilkudziesięciu usług, dostępnych w

aptekach – od bardzo zaawansowanych, jak szczepienia czy przegląd lekowy, po badania przesiewowe, programy rzucania palenia i redukcji wagi czy doradztwo przed wyjazdem na zagraniczne wakacje. W Polsce, m. in. z uwagi na zakaz reklamy aptek, który przerodził się de facto w zakaz jakiegokolwiek informowania o działalności aptek, usługi takie nie są dostępne dla pacjentów. Regulacja ta blokuje w ten sposób potencjał polskich farmaceutów, którzy chcieliby takie usługi świadczyć i – co naturalne – o nich informować, ale nie robią tego z uwagi na wysokie kary – mówi **Kinga Grafa**, dyrektorka biura Konfederacji Lewiatan w Brukseli.

W praktyce administracyjnej i sądowej za zakazaną reklamę uznano bowiem wszelkie informacje przekazywane pacjentowi przez aptekę. Zakazane jest komunikowanie czy informowanie o akcjach promujących zdrowie, akcjach profilaktycznych związanych z pomiarem ciśnienia czy poziomu cukru oraz opiece farmaceutycznej czy innych usługach, świadczonych w aptece. Do tej pory kwestionowane przez inspekcję farmaceutyczną były także takie działania, jak rozpowszechnianie przez aptekę informacji o adresie email, numerze telefonu, realizacji kart ubezpieczenia lekowego czy możliwości wypożyczenia w aptece drobnego sprzętu medycznego. Ofiarą zakazu reklamy aptek w jego obecnej formie padły także programy społeczne adresowane do seniorów czy rodzin wielodzietnych, takie jak Karta Dużej Rodziny czy samorządowe karty seniora.

- Warto podkreślić, że zakaz może „położyć” także procedowaną obecnie ustawę o zawodzie farmaceuty w części, która wprowadza możliwość świadczenia w Polsce pierwszych usług opieki farmaceutycznej. Regulacja zakłada, że będą one dostępne w wybranych (chętnych do tego) aptekach, więc farmaceuta lub właściciel apteki, którzy będą chcieli o tym poinformować, także wpadną w sidła zakazu reklamy – mówi Kinga Grafa.

- Liczymy na rozwiązanie tego problemu. Obecny zapis i praktyka jego stosowania powodują, że od początku obowiązywania przedmiotowego zakazu Główny Inspektor Farmaceutyczny wydał ponad 900 decyzji, karząc przedsiębiorców. Dlatego rozumiejąc, że Ministerstwo Zdrowia obawia się, że zniesienie zakazu skutkować może wprowadzeniem na rynku aptecznym nachalnych akcji marketingowych, proponujemy rozszerzenie katalogu wyłączeń, określającego, że zakazaną reklamą nie jest informowanie o opiece farmaceutycznej, usługach prowadzonych w aptekach, akcjach prozdrowotnych etc. – mówi **Marcin Piskorski**, prezes związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET, będący członkiem Konfederacji Lewiatan.

To właśnie „totalność” zakazu jest przedmiotem działań KE. Warto przypomnieć, że w maju 2017 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że – analogiczny do polskiego – zupełny zakaz reklamy usług dentystrycznych w Belgii, jest niezgodny z prawem wspólnotowym.

Źródło: <http://www.wk.wiadomoscihandlowe.pl/artykuly/komisja-europejska-zakaz-reklamy-apteki-w-polsce-je,65574>